

Vihastuminen ja viha

Ef. 4:25-32

25. Pankaa sen tähden pois valhe ja puhua lähimmäisenne kanssa totta, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä.

26. Vihastukaa mutta älkää tehkö syntiä. Älköön aurinko laskeko vihanne yli.

27. Älkää antako tilaa Paholaiselle.

28. Joka on varastanut, älköön enää varastako, vaan pikemminkin tehköön työtä, ahkeroiden käsillään sitä, mikä on hyvää, niin että hänellä olisi antaa tarvitsevalle.

29. Älköön suustanne lähtekö mitään sopimatonta puhetta vaan ainoastaan sellaista,

mikä on hyvää, tarpeellista ja rakentavaa, mieluista niille, jotka kuulevat.

30. Älkää tehkö murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on annettu teille sinetiksi lunastuksen päivää varten.

31. Kaikki katkeruus, kiukku, viha, huuto ja herjaaminen, kaikenlainen pahuus olkoon pois teistä.

32. Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja hyväsydämiisiä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on Kristuksessa antanut teille anteeksi.

Miten selviät vihasi kanssa?

Miten sinä menettelet, kun jokin asia tai ihminen harmittaa todella kovasti? Miten käsittelet vihastumisesi? Miten käsittelet vihastumistasi, kun se alkaa muuttua kiinteäksi vihaksi? Miten pääsisi vapaaksi vihasta ja katkeruudesta?

Synnin luonne ja viha

Synnin olemus on yhteyden katkaisemista Jumalan ja ihmisten välillä. Synnin vastakohta on rakkaus, joka antaa anteeksi ja rakentaa uutta ja syvempää yhteyttä. Synti lähtee meidän lihastamme, jossa asuu kaikkinaisia himoja.

Viha on erittäin yleinen synti ja hämmennyksen aihe myös kristillisessä kirkossa. Lähes 95% seksuaalisista ongelmista on seurausta vihan väärästä käsittelystä avioliitossa.

Vihastuminen ja viha

Suomen kielessä sanat vihastuminen ja viha muistuttavat toisiaan sillä tavalla, että vihastuminen on toiseen tai johonkin asiaan kohdistuva kielteinen tunne, joka syntyy välittömästi jonkun kielteisen tapahtuman synnyttämänä. Viha on taas selkeästi pitkäaikainen sydämen tila, joka kohdistuu johonkin kielteiseksi koettuun.

Vaikka molemmat tunteet ovat kielteisiä luonteeltaan, se ei tarkoita, että vihastuminen tai viha itsessään olisivat syntiä. On Jumalan mielenmukaista vihastumista ja vihaa, mutta on toisaalta synnillistä vihastumista ja vihaa.

Sen tähden (25)

Jumalan lapsella on aivan toisenlaiset lähtökohdat käsitellä kysymystä vihasta kuin ei-kristityillä. Syyn Paavali kertoo Efesolaiskirjeessä tekstimme edellä. Siihen viittaavat sanat "sen tähden" jakeessa 25. Edellä Paavali kertoo, mikä ja kuka kristitty on. Hänet on Kristuksen kanssa herätetty synnin kuolemasta ylösnousemusvoimalla. Jeesus asuu Pyhässä Hengessä hänen sydämessään. Kristuksessa kuulumme yhteen ruumiiseen ja toinen toisiimme. Meille on annettu Pyhä Henki sinetiksi eli vakuudeksi siitä, että olemme Jumalan lapsia ja pääsemme osalliseksi ruumiin lunastuksesta eli uudesta ylösnousemusruumiista Jeesuksen toisessa tulemisessa.(30) Lisäksi jakeen 32 mukaan Jumala on antanut kaikki syntimme anteeksi Kristuksen

tähden. Näin meille on annettu jotain sellaista, joka tekee meille mahdolliseksi käsitellä vihastumista ja vihaa aivan eri tavalla kuin maailman ihmiset. Meidän on mahdollista toimia Jumalan tahtomalla tavalla.

Raamattu osoittaa selvästi, että luonnolliset tunneilmaisumme eivät ole sinänsä hyviä tai pahoja. On oikeaa ja väärää vihastumista. Ilokin voi olla sekä aitoa ja oikeaa että synnillistä kuten esimerkiksi vahingonilo. Suruakin voidaan kokea aidosti ja myös itsekeskeisesti. Rakkaus ja ihastuminen ovat myönteisiä tunteita, mutta rakastuessani muuhun kuin omaan puolisoon teen syntiä.

Vihastumisen tarpeellisuus

Maailman tapa reagoida vihaan kuuluu: "Ellet pääse eroon vihasta kokonaan, parasta on tukahduttaa se ja pidätellä sitä niin hyvin kuin voit." Se on kuitenkin väärä menettely, sillä ennemmin tai myöhemmin sydämen salpa repeää auki ja kaikki tukahdutettu ryöpsähtää esiin yhtä väkivaltaisesti kuin tulivuoren purkaus.

Jakeessa 26 annetaan selkeä käsky: "*Vihastukaa, mutta älkää tehkö syntiä!*" Vihastuminen on tunne-energiaa, joka on tarkoitettu ongelman ratkaisuun. Velvollisuuksiemme on olla vihaisia kohdatessamme sellaista, mikä on Jumalan tahdon vastaista, mutta emme saa käyttää vihaa synnillisesti ylpeydestä käsin. Ellemme vihastu siitä, että tapahtuu Jumalan tahdon vastaista, teemme välinpitämättömyydellämme syntiä.

Vihastuminen ja viha on Jumalan meihin asettama hyvä asia. Jeesus osoitti usein vihastumista ja vihaa, joka kohdistui syntiin ja synnin seurauksiin:

Hän (Jeesus) katsahti heihin (fariseuksiin) vihaisena, murheissaan heidän sydämensä paatumuksesta. (Mk. 3:5)

Hän teki köydenpätkistä ruoskan ja ajoi heidät kaikki ulos temppelialueelta lampainen ja härkineen. Rahanvaihtajien rahat hän kaatoi maahan, ja heidän pöytänsä hän työnsi kumoon. Kyyhkysten myyjille hän sanoi: "Viekkää nämä pois täältä! Älkää tehkö minun Isäni huoneesta markkinapaikkaa." Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: "Kiivaus sinun huoneesi puolesta kuluttaa minut." (Joh. 2:15-17)

Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa. (Room.1:18)

Ihmiset sanoivat vuorille ja kallioille: "Kaatukaa päällemme ja kätkekää meidät valtaistuimella istuvan kasvoilta ja Karitsan vihalta, sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut! Kuka voi sen kestää?" (Ilm. 6:16-17)

Mekin tarvitsemme pyhää vihaa, joka panee meidät toimimaan, kun näemme vääryyden tekoja. Eräs kristitty mies kertoi Pohjois-Afrikassa nousseensa vanhan moskeijan minareettitorniin. Hänen silmänsä osuivat yllättäen porraskivessä olevaan kristilliseen symboliin. Silloin hän tajusi, että minareetin rakennusaineena oli käytetty tuhotun kristillisen kirkon kiviä. Hänessä syttyi viha, joka pani hänen omistautumaan muslimien evankelioimiseen.

Jos rakastat Herraa, sinun täytyy vihata pahaa.

On kauhea sydämen tila, kun totumme sillä tavalla synnin harjoittamiseen, ettemme vihastu siitä. Jos ja kun katselemme netistä tai TV:stä seksikohtauksia, väkivaltaa, vääryyttä ja epäjumalanpalvontaa eikä se herätä meissä vihaa sellaista kohtaan, ti-

lamme on todella huolestuttava. Meidän on opittava vihastumaan oikeaan aikaan ja oikeissa tilanteissa. Tarvitsemme tätä kehotusta vihastua, kun lapsia murhataan kohtuun, luontoa raikataan, ihmisiä syrjitään, sairaita ja vammaisia hyljitään, vääritys kukoistaa, vanhukset unohdetaan, soditaan, köyhyys ja sairaudet saavat edetä valtoimenaan ja Jumalan nimeä pilkataan. Oikean vihan puute, apatia, välinpitämättömyys, on merkki syvästä turmeluksesta.

Viha on tunne-energiaa, joka on tarkoitettu käytettäväksi ongelmien ratkaisemiseen. Jumalan Pyhä Henki haluaa käyttää vihaa synnin vallan murtamisessa.

Synnillinen viha

Vihastukaa mutta älkää tehkö syntiä. Älköön aurinko laskeko vihanne yli. Älkää antako tilaa Paholaiselle.

Tiedämme, miten helposti oikea vihastuminen muuttuu synnilliseksi vihaksi. Seuraavaan päivään viety vihastuminen on se tilaisuus, johon Saatana helposti iskee. Ellei vihan latausta ole ajoissa purettu rakentavalla tavalla, se kääntyy usein omaan itseensä päin ja voi kovettua katkeruudeksi, joka synnyttää pahoja puheita. Toisaalta viha voi suuntautua toisiin ihmisiin, joilla ei välttämättä ole ollut mitään tekemistä itse vihastumisen synn kanssa. Vihastunut saattaa räjähdellä niin, että ympärillä olevat ihmiset joutuvat kärsimään.

Viha on purettava sen aiheuttaneen ongelman ratkaisuun tai jos se ei ole mahdollista muuhun myönteiseen toimintaan, johon se on tarkoitettu. Eräs lähettitoverini kertoi, miten eräs asia oli synnyttänyt hänessä voimakkaan suuttumuksen. Sen vallas- sa hän tuli kotiinsa, aukaisi oven ja huusi koko perheelle: "Olen vihainen!" Sitten hän lähti ulos, haki vajasta kirveen ja alkoi purkaa vihaansa halkojen hakkaamiseen. Hän halusi huudollaan viestittää perheelleen, että hänen vihastumisensa ei johtunut heistä. Purettuaan tunteensa hän palasi kotiin rauhoittuneena.

Väärää vihan käyttöä on pahantuulisuus. Joku uskova saattaa puolustautua: "Mutta olen luonteeltani suuttuvainen." Se saattaa hyvinkin olla totta, mutta uudestisyntyneenä olet osallinen uuteen luontoon, joka jakeen 32 mukaan on ystävällinen, hyväsydäminen ja anteeksi antava. Sinun on annettava myös oma luonteesi Pyhän Hengen hallintaan.

Kaikki viha, joka on kohtuutonta, väkivaltaista ja hallitsematonta on väärää vihaa. Kaikki vihastuminen, jonka annetaan johtaa vihaan ja katkeruuteen on syntiä. Oikea viha ei kohdistu ihmiseen vaan ongelmaan, syntiin. Jumala vihaa syntiä, mutta haluaa silti pelastaa synnintekijän oikeudenmukaisen rangaistuksen alta sovintoon.

Synnillisessä vihassa annamme kontrolloimattoman tunteen hallita meitä ja annamme tilaisuuden Paholaiselle avaamalla sydämemme selkosen selälleen sille? Sellaisessa tilassa emme kykene ajattelemaan oikein, mielemme on yksipuolisesti suuntautunut. Sielunvihollinen pyrkii silloin uskottelemaan meille, että Jumala olisi meitä vastaan. Vihanpuuskassa sanottu voi turmella toisen tai oman elämän pysyvästi.

Anteeksi antaminen

Vihan pitäminen on myös koko evankeliumin kieltämistä. Olemme kristittyjä yksin Jumalan armosta. Jumala antaa meille anteeksi riippumatta siitä, mitä olemme. Hän lähetti Jeesuksen kuolemaan meidän puolestamme silloin, kun vielä olimme vihan

vallassa, kapinassa ja kiittämättömiä. Jos uskovana kristittynä sanot, että uskot evankeliumin, ja kuitenkin vihaat toista ihmistä, miten voit rukoilla Isä-meidän rukouksen, jossa sanotaan: "Anna meille anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet." Ellet anna veljellesi anteeksi, sinun synteesikään ei anneta anteeksi. Itse asiassa vihasi kertoo, ettet haluakaan tunnustaa omia syntejäsi.

Meidän tehtävämme on tehdä veljellemme, niin kuin Jumala on tehnyt meille. Jumala antoi meille Kristuksen tähden anteeksi kaiken riippumatta siitä, millaisia olimme. Siksi meidän tehtävämme on antaa anteeksi riippumatta siitä, millainen toinen on. Jumalan lapsi on saanut Pyhän Hengen. Pyhän Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, lempeys, hyvyys, usko, nöyryys ja itsehillintä.

Viha, joka etsii kosta, on yritys riistää Jumalalta Hänen oikeutensa tuomita. Anteeksiantamattomuus osoittaa, että Pyhä Henki ei ole saanut kantaa sinussa vielä hedelmää. Tee siksi parannus anteeksiantamattomuuden synnistä, katkeruudesta ja vihasta, tunnusta ne omiksi synneiksesi ja ano niitä anteeksi Jeesuksen Golgatan uhriveren tähden. Silloin Pyhä Henki pääsee kantamaan hedelmänään myös armollista mieltä synnintekijää kohtaan.

Milloin viha on käsiteltävä?

Käsittele vihastumisesi ja vihasi heti, samana päivänä. Älä mene vihan täyttämin ajatuksin nukkumaan. Mitä pidempään annamme vihan muhia sydämessämme, sitä vaikeammaksi käy sen oikea käsittely ja tilanteet muuttuvat yhä monimutkaisemmiksi.

Jos siis tuot lahjaasi alttarille ja siinä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, niin jätä lahjasi siihen alttarin eteen, käy ensin sopimassa veljesi kanssa ja mene sitten uhraamaan lahjasi. (Matt. 5:23-24)

Ottakaamme ketut kiinni, pienet ketut, jotka turmelevat viinitarhoja. (Laul.I. 2:15)

Aina se on voittaja, joka ensimmäisenä käy sopimassa veljensä kanssa ja enne kuin ongelmat kasvavat täysimittaisiksi. Vihaa syntii aina äläkä koskaa puolustele omaa syntiäsi. Mutta syntistä ihmistä meitä ei ole kutsuttu vihaamaan vaan rakastamaan.

Miten vihaa voi käsitellä?

Tärkeätä on oppia suuntaamaan viha oikeaan kohteeseen. Vihan tukahduttaminen ei ole ratkaisu vaan sen vapauttaminen myönteiseen toimintaan. Vihanpurkauksia on mahdollista hillitä.

"Lempeä vastaus taltuttaa kiukun." (Snl. 15:1)

Usein ristiriitatilanteissa on kaksi osapuolta, jotka molemmat ovat vihastuksen vallassa. Koska olemme itsekkin suuttuneita voimme ymmärtää myös toisen osapuolen kiukuntunteen. Voimme oppia kohtaamaan vihastunut ihminen siten, että asetumme hänen puolelleen ja katselemme hänen silmillään asiaa, joka on herättänyt hänessä kiukun meitä kohtaan. Kun sitten molemmat suuntaamme mielemme samaan suuntaan, voimme kääntää katseemme kiukun aiheuttamaan ongelmaan ja voimme löytää siihen rakentavan ratkaisun.

Pyydä anteeksi omaa syntiäsi, vaikka se olisi mielestäsi vain 5% ongelmasta. Määrittele mitä väärää olet tehnyt. Niin voit päästä rakentavaan keskusteluyhteyteen,

jossa ongelmia ei sivuuteta. Saman aikaisesti on käsiteltävä sekä itse ongelma että siihen liittyvät asenteet. Avain on siinä, että katselet itseäsi toisen silmillä.

Jumalan lapsi on vapautettu vihan ja katkeruuden vallasta. Emme saa päästää siksi sydämeemme Paholaisen valhetta: ”Tuolle ihmiselle en ikinä kykene antamaan anteeksi.” Katkeruudesta ja vihasta on mahdollista päästä vapaaksi, koska Herra itse on ensin antanut meille anteeksi.

Esimerkki vihasta vapautumisesta – Keiko Uedan tarina

Keiko Ueda kasvoi Kiotossa. Hänen ollessaan lukion kolmasluokkalainen, vähän ennen toisen maailmansodan loppua, hänen isänsä sairastui ja kuoli varsin nuorena. Hänen isänsä oli työskennellyt eräässä kutomotehtaassa tehtaan johtajana ja oli ollut varsin varakas. Keikon vanhemmilla oli vain kaksi lasta, Keiko ja hänen nuorempi sisarensa.

Sodan jälkeisenä köyhänä aikana kahden perheen lähisukulaisen, joiden olisi olettanut auttavan miehensä menettänyttä leskeä ja kahta nuorta tytärtä, onnistuikin saamaan haltuunsa isän omaisuus ja äiti ja tyttäret jäivät puille paljaille. Surun lisäksi he joutuivat taloudelliseen ahdinkoon. Äiti joutui menemään töihin ja tyttäret annettiin kahteen eri sukulaistaloon elätettäväksi. Keiko Ueda joutui isänsä nuoremman veljen hoitoon. Tämä asui Tokushiman läänissä Yoshinon kauppalassa Yoshinogawa-virran pohjoispuolella. Setänsä luona Keiko Ueda oli mentävä töihin ja ansaittava oma elantonsa.

Keiko katkeroitui kohtalosta, johon isän kuolema ja kylmien sukulaisten juonet olivat hänet saattaneet. Hänessä kasvoi voimakas halu kostaa noille väärin tekijöille. Juuri päättyneen sodan jälkeen kommunismi levisi laajalle japanilaiseen yhteiskuntaan. Niinpä Keiko liittyi kommunistipuolueeseen voidakseen taistella kokemaansa vääryyttä vastaan. Hän toimi erittäin aktiivisesti puolueen nuorisojärjestössä. Mutta hänen vihansa vain yltyi.

Puolueen nuorisojärjestössä hän tapasi nuoren miehen ja meni avoliittoon hänen kanssaan. Mutta mies hylkäsi hänet. Hänet petettiin jälleen. Hänen katkeruutensa ja vihansa sen kun yltyi eikä hän löytänyt sisäistä lepoa mistään. Lopulta hän väsyi niin ruumiin kuin sielunkin puolesta.

Keikon työpaikassa oli Shizuko Nanigashi niminen nainen, joka oli noin kolme kertaa käynyt Kamojiman kirkossa ja kokenut siinä vallitsevan ilmapiirin hyväksi. Niinpä hän kutsui myös Keikon mukaansa kirkkoon. Keiko alkoi käydä seurakunnassa joka viikko. Hänen setänsä kodista kirkolle oli matkaa kuusi kilometriä, mutta matkalla oli ylitettävä myös Yoshinogawa-joki jokiveneellä, koska silloin vielä ei ollut siltaa joen yli sillä alueella. Erittäin innokkaasti hän tuli polkupyörällä ei vain sunnuntai aamuna vaan myös iltakirkkoon ja keski- viikkoillan raamattu- ja rukouspiiriin.

Noihin aikoihin aloitimme pitää viitenä aamuna viikossa klo 5 aamurukouspiiriä. Maanantaita lukuun ottamatta pidämme niitä edelleen. Pian Keiko Ueda alkoi käydä myös joka aamu näissä rukouskokouksissa. Kysyin sitten Keikolta, missä hänen kotinsa sijaitsee ja miten hän kirkolle tulee. Hänen vastauksensa kosketti minua syvästi.

Kirkossa käydessään Keikolle valkeni Jeesuksen ristin sovitustyön merkitys. Viha ei auta ihmistä. Ihminen ei pelastu, ellei hän pääse osalliseksi rakkaudesta, joka voittaa vihan. Vain niin voisi löytyä todellinen onni. Tämä alle 20 -vuotias neito tajusi, että taistelemalla, poliittisella toiminnalla ja vihaamalla hän ei kykenisi löytämään onnea. Jeesus Kristus lyötiin ris-

tille, jotta yksikään häneen uskova ei hukkuisi. Hän ei huutanut ristiltä naulitsijoilleen kosta vaan: ”Isä anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä tekevät.” Kun Keiko sai tutustua tällaiseen Vapahtajaan, hän tajusi, ettei viha sukulaisia ja hänet pettänyttä miestä kohtaan voisi häntä auttaa. Hän päätti antaa uskossa itsensä Jeesukselle, Vapahtajalleen. Sitten hän sai kasteen.

Hänestä tuli vasta alkaneen Kamojiman seurakunnan nuorten piirin vastuunkantaja. Hän palveli todella hyvin tässä tehtävässä. Hän osasi kirjoittaa käsin erittäin kauniisti. Siihen aikaan ei ollut käytettävissä monistuskoneita. Viikkotiedotteet kirjoitettiin vahakselle, jonka yli sitten muste levitettiin telalla ja näin kirjoitus siirtyi alla olevalle paperille. Jokainen paperi kopioitiin näin yksitellen. Neljän vuoden ajan Keiko huolehti viikkotiedotteen käsikirjoituksesta ja monistamisesta. Hän tuli joko perjantai tai lauantai iltana töiden jälkeen ja monisti ensin 100, sitten seurakunnan kasvaessa 200 ja 300 viikkotiedotetta. Koko seurakunta olimme hänelle hyvin kiitollisia. (1955)

Entä sinä?

Jos kannat tänään vihaa tai kaunaa, jotakuta ihmistä kohtaan, Herra kutsuu sinua luokseen Golgatan ristin ääreen. Siinä saat tunnustaa vihasi omana syntinäsi ja omistaa uuden armon ja anteeksiantamuksen. Herra voi ja haluaa vapauttaa sinut niin, että sinäkin voit antaa anteeksi sinua vastaan rikkoneelle. Jeesuksella on suunnaton määrä armoa ja laupeutta sinua ja myös veljeäsi ja sisartasi kohtaan. Anna Herran johtaa teidät molemmat armoalttarille Hänen luokseen.

Kun näet ympärilläsi syntiä ja vääryyttä, anna Herran Hengen synnyttää sydämesäsi pyhää vihaa, joka saa sinut liikkeelle korjaamaan sitä, minkä synti rikkoi ja riistämään Sielunvihollisen saaliina olevat ihmiset Jumalan valtakuntaan julistamalla heille vapauttavaa evankeliumin sanaa.